

EURÓPSKY ZATÝKACÍ ROZKAZ

EURÓPSKY ZATÝKACÍ ROZKAZ

. zákon č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze

. nahradil zákon č. 403/2004 z. Z. o európskom zatýkacom rozkaze a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 342/2007 Z. z., ktorým bolo do právneho poriadku SR implementované Rámcové rozhodnutie Rady 2002/548/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi

. Vylúčené použitie dovtedy platných medzinárodných zmlúv :

- Európsky dohovor o vydávaní z 13. decembra 1957 a jeho dodatkové protokoly, Európsky dohovor o potláčaní terorizmu z 27. januára 1977, v rozsahu v ktorom sa týkajú extradície (čl. 28/3),
- Dohoda z 26. mája 1989 medzi 12 členskými štátmi ES o zjednodušení a modernizácii spôsobov zasielania žiadostí o vydanie,
- Dohovor z 10. marca 1995 o zjednodušenom vydávanom konaní medzi členskými štátmi EÚ,
- Dohovor z 27. septembra 1996 týkajúci sa extradície medzi členskými štátmi EÚ,
- Hlava III kapitola 4 Schengenský vykonávací dohovor

DEFINÍCIA

- európsky zatýkací rozkaz – rozhodnutie vydané justičným orgánom členského štátu (nemusí sa jednať len o súdne rozhodnutie) na to, aby bola vyžiadaná osoba zadržaná a vydaná tomuto štátu z iného členského štátu na účely trestného stíhania alebo výkonu trestu odňatia slobody (aj ochranné opatrenie spojené s obmedzením osobnej slobody- napr. ochranné liečenie, ochranná výchova)
- na území SR má rovnaké účinky ako vnútroštátny príkaz na zatknutie

20D ROZSAH POUŽITIA EZR

- EZR možno vydať:
 - pre skutok, pre ktorý je možné uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej 1 rok,
 - ak trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok, ktorý sa má vykonať je najmenej štyri mesiace (viaceré tresty alebo zvyšky sa spočítavajú).
- EZR možno vykonať :
 - + obojstranná trestnosť a nie je dôvod na odmietnutie.
 - Obojstranná trestnosť sa neskúma, pokiaľ :
 - jedná sa o trestný čin, za ktorý možno v štáte pôvodu uložiť trest odňatia slobody s hodnotou hranicou trestnej sadzby najmenej tri roky a je orgánom štátu pôvodu priradený najmenej k jednej z 32 kategórií trestných činov uvedených v § 4 ods. 3 zákona (vražda, terorizmus, obchodovanie s ľuďmi ...)

6D SLOVENSKÁ REPUBLIKA AKO ŠTÁT PÔVODU

Podmienky vydania :

- predpoklad, že obvinený sa zdržiava alebo by sa mohol zdržiavať v inom členskom štáte a je potrebné ho vyžiadať (primeranosť),
- pre rovnaký skutok bol vydaný vnútroštátny príkaz na zatknutie alebo medzinárodný zatýkací rozkaz (princíp dvojitej justičnej kontroly).

Vydáva :

- v súdnom konaní – predseda senátu alebo sudca
- V prípravnom konaní – sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora

vydáva sa na predpísanom tlačive

- po zistení miesta pobytu alebo zadržaní osoby – súd zabezpečí preklad v súlade s notifikáciami vykonávajúceho štátu

STRATA PLATNOSTI EZR

EZR stráca platnosť :

- 1) realizácia EZR – odovzdanie osoby súdu (útvar PZ bezodkladne odovzdá osobu súdu, ktorý vydal EZR – hraničný prechod, letisko, ak tento súd nie je príslušný odovzdá osobu do 24 hodín príslušnému súdu),
- 2) odvolaním (zanikli dôvody, pre ktorý bol vydaný alebo sa zistí, že dôvody nikdy neexistovali, napr. osoba zomrela, trestné stíhanie bolo zastavené, uložený trest je nižší ako 4 mesiace),
- 3) vydanie nového EZR v tej istej veci (pre ten istý skutok toho istého obvineného, po podaní obžaloby, zmena vecnej a miestnej príslušnosti súdu, pokiaľ doposiaľ nebola zadržaná alebo nebolo rozhodnuté o vykonaní EZR)

UYDANIE S VÝHRADOU

- AK BOLA OSOBA ODOVZDANÁ S VÝHRADOU, MUSÍ SA VÝHRADE VYHOVIETĚ.

Výhrada môže spočívať v :

- poskytnutí záruky, že ak bude osobe uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, neodmietneme túto osobu vydať na výkon trestu vydávajúcemu štátu,
- vo výhrade vo vzťahu ku konaniu, v ktorom bol uložený trest, na výkon ktorého sa osoba vydáva (predovšetkým výhrady voči konaniu v neprítomnosti) :
 - ak osoba aj napriek tomu súhlasí s výkonom trestu – trest sa vykoná,
 - ak osoba nesúhlasí s výkonom trestu – rozsudok súd zruší a pokračuje v konaní na podklade pôvodnej obžaloby.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA AKO VYKONÁVAJÚCI ŠTÁT

- predbežné vyšetovanie vykonáva krajská prokuratúra
- príslušnosť krajskej prokuratúry :
 - a) v obvode ktorej bola osoba zadržaná, alebo
 - b) ak, bola osoba prepustená zo zadržania, v obvode ktorej osoba býva alebo sa zdrúuje,
 - c) ak, sa nachádza vo výkone trestu alebo vo väzbe, príslušná je krajská prokuratúra podľa miesta výkonu.

11 D ZADRŽANIE VYŽIADANEJ OSOBY

- príslušníci PZ oboznámia zadržanú osobu s dôvodmi zadržania a poučia ju o jej právach :
 - - povinná obhajoba,
 - - právo na tlmočníka a prekladateľa,
 - - právo zvoliť si obhajcu v štáte pôvodu.
- osobu o odovzdajú prokurátorovi, ktorý do 48 hodín (96 hodín – terorizmus) osobu prepustí alebo v tejto lehote podá návrh na jej vzatie do predbežnej alebo vydávacej väzby

PREDBEŽNÉ VYŠETROVANIE

- predbežné vyšetrovanie sa začína zadržaním osoby, o vydanie ktorej sa žiada, vedie ho prokurátor príslušnej krajskej prokuratúry,
- účelom predbežného vyšetrovania je zistiť, či sú splnené podmienky na vykonanie EZR,
- prokurátor vyžiadajú osobu vypočuje, doručí jej kópiu EZR, poučí ju o možnosti súhlasiť s vydaním (súhlas nemožno odvolať), o možnosti vzdať sa uplatnenia zásady špeciality, o možnosti prevziať výkon rozhodnutia do Slovenskej republiky (ak ide o občana SR alebo osobu s obvyklým pobytom v SR),
- pred rozhodnutím o výkone EZR osobu prokurátor vypočuje ku skutku, ak o to požiadajú štát pôvodu,

PREDBEŽNÁ VÄZBA

- ÚČEL :
- účelom predbežnej väzby je zabezpečiť prítomnosť vyžadanej osoby vo vydávacom konaní tak , aby nedošlo k jeho zmareniu, pokiaľ orgán štátu pôvodu nepredloží originál EZR s prekladom do štátneho jazyka ; predbežná väzba je vždy fakultatívna
- Sudca krajského súdu do 48 hodín od prevzatia zadržanej osoby na základe návrhu prokurátora osobu vypočuje a ak ju neprepustí, rozhodne o jej vzatí do predbežnej väzby,
- Predbežná väzba nesmie trvať viac ako 40 dní,
- Po doručení originálu EZR od štátu pôvodu prokurátor podá sudcovi krajského súdu návrh na vzatie osoby do vydávacej väzby.

VYDÁVACIA VÄZBA

- Účel vydávacej väzby je rovnaký ako pri predbežnej väzbe-zabezpečiť prítomnosť vyžadanej osoby v konaní o EZR ,
- O vzatí vyžadanej osoby do vydávacej väzby rozhoduje sudca krajského súdu na návrh prokurátora vykonávajúceho predbežné vyšetrovanie,
- Vydávacia väzba môže byť fakultatívna alebo obligatórna,
- Fakultatívna – ak štát pôvodu doručil originál EZR s prekladom do štátneho jazyka, osoba je v predbežnej väzbe a pre účely vydávacieho konania je ďalšie trvanie väzby potrebné, súčasne osoba doposiaľ nedala súhlas s vydaním ani nebolo rozhodnuté o tom, že EZR sa vykoná, prokurátor navrhne súdu vzatie tejto osoby do vydávacej väzby,
- Obligatórna – osoba vyslovila súhlas s vydaním alebo už bolo rozhodnuté, že EZR sa vykoná.
 - Ak sa osoba nachádza vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo vnútroštátnej väzbe, po doručení EZR vezme sudca vyžiadajú osobu do vydávacej väzby, ktorá bude spočívať.

ROZHODNUTIE O VYKONANÍ EZR

- O vykonaní EZR rozhodne :
 - Prokurátor – rozhodne, že EZR sa vykoná, ak vyžiadaná osoba vysloví súhlas s vydaním a neexistuje dôvod odmietnutia vykonania EZR (prokurátor v takom prípade musí do 10 dní vydať uznesenie o tom, že EZR sa vykoná a navrhne vziať osobu do vydávacej väzby), prokurátor zároveň môže rozhodnúť o odklade vydania (§29)
 - Súd – rozhodne, že EZR sa vykoná :
 - ak vyžiadaná osoba nesúhlasí s vydaním a nie je dôvod na odmietnutie vykonania alebo
 - ak bolo vydaných viacero EZR alebo EZR a MZR, osoba súhlasí s vydaním a nie je dôvod na odmietnutie vykonania
 - Súd – rozhodne, že EZR sa nevykoná :
 - ak sú dôvody na odmietnutie vykonania (fakultatívne alebo obligatórne, § 23)

Po rozhodnutí o tom, že EZR sa vykoná, musí byť vyžiadaná osoba fyzicky odovzdaná štátu pôvodu do 10 dní.

ZÁSADA ŠPECIALITY

- Osoba, ktorá bola vydaná na základe EZR, nesmie byť v štáte pôvodu trestne stíhaná, odsúdená alebo obmedzená na osobnej slobode za trestné činy, ktoré spáchala pred vydaním, na ktoré sa EZR nevzťahoval,
- k prelomeniu zásady dôjde v prípadoch uvedených v § 31 ods. 2,
- dodatočný súhlas (§32) – žiadosť o dodatočný súhlas zašle súd vykonávajúcemu justičnému orgánu,
- žiadosť obsahuje rovnaké údaje ako EZR,
- za dodatočný súhlas sa považuje aj dodatočná žiadosť štátu o prevzatie trestného stíhania (trestného oznámenia) vo vzťahu k vydanej osobe za trestné činy spáchané pred jej vydaním.

17 D ROZHODNUTIE O VYKONANÍ SO SÚHLASOM OSOBY

- súhlas osoby s vykonaním EZR povinne zisťuje prokurátor v rámci predbežného vyšetrovania (zisťuje postoj vyžiadanej osoby k výkonu EZR, k zásade špeciality, postoj k prevzatiu výkonu trestu - št. občan alebo osoba s obvyklým pobytom)
- rozhodne uznesením (označenie EZR, údaje o zabezpečení práva obhajoby, súhlas s vydaním, vyjadrenie k špecialite),
- proti uneseniu nie je prípustný opravný prostriedok,
- nemožno použiť, ak :
 - dôvod odmietnutia,
 - stret EZR alebo MZR

ROZSUDOK ESD Z 1.12.2008 VO VECI C-388/08 ARTHUR LEYMAN, ALEKSEI PUSTOVAROV

- „iný trestný čin“ ako ten, pre ktorý bola osoba odovzdaná - je potrebné overiť, či znaky skutkovej podstaty trestného činu podľa zákonného opisu tohto trestného činu spáchaného vo vydávajúcom členskom štáte sú znakmi skutkovej podstaty, pre ktoré bola osoba odovzdaná, a či existuje dostatočná zhoda medzi údajmi uvedenými v zatykači a údajmi uvedenými v neskoršom úkone v konaní. Zmeny okolností týkajúcich sa času a miesta sú prípustné, ak vyplývajú z dôkazov predložených počas konania vedeného vo vydávajúcom členskom štáte v súvislosti s postupom opísaným v zatykači, ak nemia povahu trestného činu a ak nie sú dôvodom pre odmietnutie výkonu európskeho zatykača na základe článkov 3 a 4 uvedeného rámcového rozhodnutia.
- ak ide o „iný trestný čin“ ako ten, pre ktorý bola osoba odovzdaná, musí byť súhlas vyžadovaný v súlade s článkom 27 ods. 4 tohto rámcového rozhodnutia a získaný, ak je potrebné vykonať trest alebo opatrenie spojené s odňatím slobody. osoba, ktorá bola odovzdaná, môže byť stíhaná a odsúdená za takýto trestný čin pred získaním súhlasu, ak počas trestného stíhania za tento trestný čin alebo v rozsudku o ňom nebolo uložené nijaké opatrenie obmedzujúce slobodu.